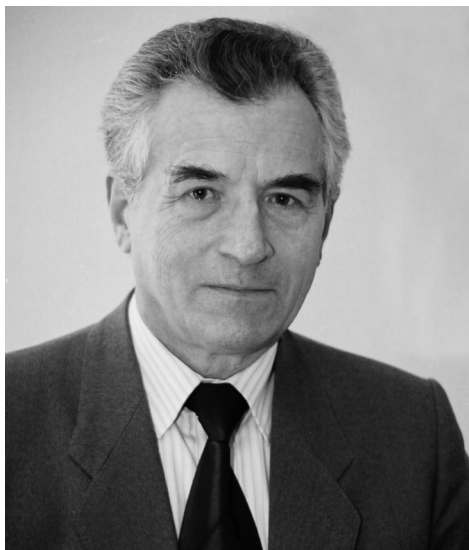

КРЕДО НАУКОВЦЯ: ВІД ІДЕЇ ДО ВПРОВАДЖЕННЯ

(до 80-річчя від дня народження доктора
фармацевтичних наук В.Є. Кривенчука)

Виповнилося 80 років від дня народження і 55 років наукової діяльності одного із знакових представників наукової школи токсикологів України Володимира Євдокимовича Кривенчука – провідного наукового співробітника лабораторії екогієни і токсикології небезпечних відходів Наукового центру превентивної токсикології, харчової та хімічної безпеки імені академіка Л.І.Медведя Міністерства охорони здоров'я України.

Біографія ювіляра – гідний приклад самовдосконалення, формування особистості в процесі творчої наукової діяльності. Після закінчення з відзнакою у 1958 році Харківського фармацевтичного інституту В.Є.Кривенчук 3 роки працював в аптеці, згодом – працював молодшим науковим співробітником у лабораторії синтезу лікарських препаратів Інституту фармакології і токсикології МОЗ України. А з 1965 року пов'язав своє життя з лабораторією синтезу антидотів новоствореного Всесоюзного науково-дослідного інституту гігієни і токсикології пестицидів, полімерних і пластичних мас МОЗ СРСР. Ще тоді фундатор інституту по дослідженню пестицидів, його творець Лев Іванович Медведь передбачив у його структурі створення лабораторії синтезу антидотів і лабораторії експериментальної терапії, які мали завдання розробити засоби захисту працюючих з пестицидами від їхньої токсичної дії, а також захисту населення від випадкового отруєння пестицидами. В.Є. Кривенчук одразу включився в роботу щодо вирішення проблеми створення антидоту для лікування отруєнь фосфорорганічними пестицидами. Ним була висунута гіпотеза, що ефективний реактиватор холінестерази за

своєю структурою має бути подібним до структури ацетилхоліну, як природного субстрату холінестерази. На основі цієї гіпотези він теоретично сконструював структури молекули невідомих раніше тіогідроксимових ефірів і відтворив їхній хімічний синтез. Всього було синтезовано 219 сполук, пріоритет на їхній синтез і фармакологічну активність закріплений рядом авторських свідоцтв.

Відібрано було одну сполуку, для якої проводилися повномасштабні дослідження на тваринах при експериментальному отруєнні дихлофосом (ДДФ). Результати цих досліджень підтвердили: сполуку можна рекомендувати для апробації на людях в умовах клініки. Було розроблено лікарську форму препарату під назвою «Діетиксим» у вигляді 10 % розчину по 5 мл, підготовлено інструкцію щодо медичного застосування, проведено клінічні дослідження на 150 пацієнтах з отруєннями різного ступеня тяжкості. За результатами клінічних досліджень «Діетиксим» був рекомендований до медичного застосування (наказ МОЗ СРСР №1348 від 23.11.1983 р.).

У 1970 році В.Є.Кривенчук захистив кандидатську, а в 1984 р. – докторську дисертацію на тему «Тіогідроксимові ефіри, як антидоти фосфорорганічних сполук» за спеціальністю «Фармацевтична хімія».

Крім вагомих здобутків у розробці антидотів ФОС, В.Є. Кривенчук в останні роки плідно працює в лабораторії екогієни і токсикології небезпечних відходів, використовуючи свої знання хіміка і набутий досвід для ідентифікації невідомих відходів, а також при вирішенні питань безпеки на всіх етапах поводження з різними видами відходів.

За роки роботи в інституті В.Є. Кривенчук опублікував 140 наукових праць, має 16 авторських свідоцтв.

У середовищі колег, які розробляли проблеми хімічної безпеки, вчений завоював заслужене визнання та глибоку повагу. Він має численні нагороди і відзнаки: медаль «В пам'ять 1500-ліття Києва», медаль «Ветеран праці», значок «Відмінник охорони здоров'я», почесну грамоту Кабінету Міністрів України.

Бажаємо ювілярові доброго здоров'я, щастя та нових творчих успіхів.

*Колектив Наукового центру превентивної токсикології, харчової та хімічної безпеки імені академіка Л.І.Медведя
Міністерство охорони здоров'я України
Редакція журналу «Сучасні проблеми токсикології, харчової та хімічної безпеки»*